

СПРЭЧКІ ПА СПРАВАЗДАЧНЫХ ДАК КАМПАРТЫ БЕЛАРУСІ І РЭВІЗІ

★ ★ ★

Прамова тав. Р. Я. КІСЯЛЁВА

Таварыши! Цэнтральны Камітэт, уся Кампартыя Беларусі за справаздачны пе-рыяд ажыццявлі рад важных практычных мер, якія забяспечваюць далейшае развіццё культуры. За апошнія гады арганізаваны новыя тэатральныя калектывы ў Гомелі, Бабруйску, Тэатр юнага гледача, цыркавы калектыв, Дзяржаўны ансамбль танца БССР у Мінску. Узвядзены будынкі Мастацкага музея, кансерваторыі, першай чаргі кінастудыі, дырка. Значна вырасла сетка дамоў культуры, бібліятэк, кінатэатраў, палепышылася кнігавыдавецкая справа.

У братній сям'і народаў СССР Беларусь ператварылася ў рэспубліку высакаразвітай культуры. Мы маем звыш 20 тысяч бібліятэк з кніжным фондам у 50 мільёну тамоў. У 1959 годзе бібліятэкам зроблена 40 мільёну кнігавыдач. Бібліятычнай кнігай карыстаецца звыш 90 працэнтаў калгасных і саўгасных сем'яў. За мінулы год 80 мільёну гледачоў наведалі кіно. Працујуць універсітаты культуры, народныя тэатры, разгалінаваная сетка калектываў мастацкай самадзеяцасці. Культура ўвайшла ў штодённы быт савецкага чалавека.

Верныя прынцыпам санкіяністычнага реалізму, партыйнасці, народнасці, дзеячы літаратуры і мастацства Беларусі началі цясней звязваць сваю творчасць з жыццем народа, імкніца адлюстраваць у сваіх творах рысы новага савецкага чалавека, найбольш значныя з'явы, падзеі ў жыцці народа, дапамагаючы сваёй творчасцю партыі ў справе

Міністр культуры БССР

няў насельніцтва, размяшчаюца ў дрэвна прыстасаваных памяшканнях.

Крытыка работы Міністэрства культуры і творчых саюзаў накіравана на пераадolenне паўнага адставання мастацтва і літаратуры ад жыцця. Вышэйшае прызначанне літаратуры і мастацтва, як указваў таварыш М. С. Хрушчоў, — узіміцаў народ на баражыбу за новыя поспехі ў будаўніцтве камунізма. Сучаснасць у мастацтве — вось цэнтральная проблема, з вырашэннем якой мы пакуль не спраўляемся.

Нас не можа задаволіць рад выпушчаных у апошні час кінастудый «Беларусьфільм» карцін, такіх, як «Каханін трэба дара-жыць», «Строгая жанчына», некаторых спектакляў у тэатрах рэспублікі — «Квартэт Алямбор», «Дабракі», «Мільён за ўсмешку» і іншых. Аўтары гэтых работ не знайшлі глыбокіх жыццёвых канфліктаў, вялікіх ча-лавечых пачуццяў, паставілі сваіх герояў у надуманыя сітуацыі.

З поўным тэкстам
документа можна
азнаёміцца ў бібліятэцы

партыйнай прарапанды ў сучасных умовах» вялікую ўвагу ўдзяліў распрацоўцы тэаратральных праблем марксісцка-ленінскай эстрадыкі навуковымі ўстановамі і тэаратральнімі часопісамі. Нельга мірыцца з тым, што нашы навуковыя ўстановы — Інстытут мастацтвазнаўства, этнографіі і фальклору АН БССР, Інстытут філасофіі, адпаведныя кафедры ВНУ, творчыя саюзы, літаратурная і мастацкая крытыка, часопіс «Камуніст Беларусі», вядучыя распубліканскія газеты «Звязда» і «Советская Белоруссія» ўхіляюцца ад тэатральных распрацоўкі сучасных праблем мастацтва і абмяжоўваюцца даследаваннямі або апісаннямі асобных этапаў гісторыі мастацтва. Трэба павярнуць іх увагу да актуальных пытанняў і праблем сучаснасці.

Патрабуе вырашэння рад праблем культуры будаўніцтва, падрыхтоўкі кадраў для ўстаноў культуры. Даўно наспела неабходнасць стварэння інстытута павышэння кваліфікацыі работнікаў культуры, або пастаўлення кінесцэначных курсаў.

У дзяржаве, якая мае ў культуре кінастудый, у выдаванніх міністэрствамі звязанных з культуры і мастацтвам, дрэвна абсцесаныя творы, якія не паддаюцца выстрыні становічна, калі не зрабіцца падыходом капіталістичнага будаўніцтва і фінансавання ўстаноў культуры. На другі год сямігодкі капіталістычнага ўкладанні міністэрству пакінуты

Прамова тав. Ц. Я. КІСЯЛЁВА

(Заканчэнне. Пачатак на 2-й стар.).

ла ўзнятая да ўзроўню, дасягнутага ў перадавых трэстах, гэта дазволіла б пры той жа колькасці рабочых і механизма дадаткова выкарысці будаўніч-монтажных работ больш чым на 300 мільёнаў рублЁў.

Некалькі слоў аб будаўніцтве ў сельскай мясцовасці. У сувязі з ростам даходаў калгасаў, паліпшэннем дабрабыту калгаснікаў вядзенца вялікае будаўніцтва ў вёсцы, і яно будзе ўвесь час расшырацца. Гэта вельмі добра. Але дрэннае тое, што забудова вёсак ажыццяўляецца часта без прадуманых планаў і архітэктурнага афармлення, без захавання патрабаваній санітарнай культуры і правіл добраўпарадкавання. Амаль усюды працягваюць будаваць па-старому. Будаўніцтва вядзенца пераважна з дрэва. Мясцовыя вогнетрывальныя матэрыялы ўжываюцца вельмі мала. За мінулы год пабудавана з дрэва 60 працэнтаў грамадскіх будынкаў у калгасах і 94 працэнты жылых дамоў.

Снєжанські Пленум ЦК КПСС запатрабав, що проектні арганізації сур'єзна їзяліся за распрацоўку схем раёных і ўнутрыгаспадарчых планіровак. У свяtle гэтых патрабаванняў узікае неабходнасць узмінення дзяржаўнага кантролю і кіраўніцтва будаўніцтвам у вёсцы. Трэба было б падумыць аб мэтах годнасці мець у раёне інжынера-архітэктара, а таксама ўзміненіць кантроль з боку сельскіх і насялковых Саветаў за выкананнем будаўнічых і архітэктурных норм, якіх павінны прытрымлівацца забудоўшчыкі.

Таварыши, снежаньскі Пленум ЦК КПСС указаў на неабходнасць больш поўнага выкарыстання велізарных рэзерваў у сельскай гаспадарцы. Гэтыя рэзервы ў распубліцы вельмі вялікія.

Узяць пытанні павышэння ўраджайнасці, якія ў нас яшчэ вельмі нізкая. Але многія гаспадаркі атрымліваюць паразуальна высокія ўраджай. Узняць ураджайнасьць ва ўсіх гаспадарках — галоўны разерв павелічэння валавых збораў сельскагаспадарчых культур. У многіх калгасах і саўгасах нізкая культура земляробства. У гэтым гадоўная прычына нізкіх ураджаяў.

Мы затрачиваем велизарні сили і зродкі на югнованне палею. Але ефекты юнацької югновення зникаєцца пустазеллем. Я ўжо не гавару аб тым, што яно пагаршае якасць прадукцыі, ускладняе работу па ўборцы і г. д. Савет Міністраў нялаўна спецыяльна разглядае пытанне аб барацьбе з пуста-

зеллем і вызначыў рад мер, ажыццяўленне якіх павінна стаць важнейшым звіном у барацьбе за павышэнне ўраджайнасці ўсіх сельскагаспадарчых культур.

Велізарных рэзервы ёсць у нас у жывёллагадоўлі. У мінулым годзе 82 раёны мелі паказычкі ніжэйшыя за сяроднія распушліканскія па вытворчасці малака і 72—па вытворчасці мяса. Каля б гэтых раёнаў ўзняліся хонць бы да сярэдніераспушліканскіх паказычкаў, мы атрымалі б дадатковыя тысячы тон мяса і малака. Трэба дабівацца змяншэння падзяжу жывёлам, скарачэння ялавасці матачнага пагалоўя і павелічэння выхаду прыплоду, сур'ёзна займацца адкор-мам і нагулам жывёлам. Гэта дасць таксама вялікі прырост вытворчасці прадуктаў жывёллагадоўлі.

Нам нельга забываць і пра такія пытанні, як павелічэнне вытворчасці бульбы, ільну, гародніны, фруктаў, павышэнне працукцыйнасці працы ў калгасах і саўгасах, механизаванне сельскагаспадарчых работ, паліпшэнне арганізацыі, уліку і аплаты працаў, зміжэнне сабекошту прадукцыі.

Партыя і ўрад заўсёды надавалі і надаюць першаднае значэнне далейшаму павышэнню дабрабыту працоўных. Чалавек з яго патрэбамі і запатрабаваннямі — заўсёды ў цэнтры ўвагі нашай партыі.

У апошній гады ЦК КПСС і Савет Міністраў СССР прынялі рад па пастаноў па паліпшэнню бытавога абслугоўвання насельніцтва. Значная работа ў гэтым напрамку праведзена і ў нашай рэспубліцы. Але ў гэтай справе ёсць і многа недахопаў. Сетка дзяржаўных і кааператыўных прадпрыемстваў бытавога абслугоўвання пакуль не задавальняе патрэб насельніцтва. У той жа час план расшырэння яе ў мінулым годзе не выканан.

Асабліва дрэнна арганізація бытаво-
абслугоўванне ў вёсцы. Сетка майстэрні-
тут зусім нязначная. Белкаапсаю не ад-
крыў звыш 200 прадпрыемстваў, праду-
гледжаных планам. Калі ў гарадах у міну-
лым годзе было аказана бытавых паслуг
сяроднім на 103 рублі на душу насельніцт-
ва, то ў сельскай мясцовасці — толькі на
2 рублі. У гэтym вялікая віна спажыўка
аперацый.

Многа яшчэ недахопаў у гандлёвым і месцынскім абслугоўванні працоўных.

XX з'езд КПСС звернув увагу партійного органу ї на неабіднощася палившняні роботи Савета депутатів працюючих з тим, щоб рашучи юніць іх ролю ї гаслодарчими та культурними будівництвом, заставальни

штодзёных патраб і запатрабаванніу на-
сельніцтва, у справе камуністычнага выхава-
вания мас. За апошній гады роля Саветаў,
як масавых арганізацый працоўных, знач-
на ўзрасла. Выканкомы многіх Саветаў,
удасканаліваючы стыль і методы свайї ра-
боты, штодзённа ўмацоўваюць сувязі з ма-
самі, накіроўваюць сваю арганізатарскую
дзейнасць на вырашэнне канкрэтных за-
дач у развівіці прамысловасці, сельскай гас-
падаркі, у культурным будаўніцтве.

Трэба, аднак, сказаць, што ў працыцы работы некаторых выканкомаў мясцовых Саветаў жывое кірауніцтва і канкрэтная дапамога на месцах усё яшчэ падміняюцца прыняццем шматлікіх рашэнняў і рэзалюцый, правядзеннем розных нарад і пасяджэнняў. Выканкомы Саветаў, у тым ліку і Савет Міністраў, павінны ўзмацніць кантроль і праверку выкананія, узяць дзяржаўную дысыплюні, павысіць патрабавальнасць і персанальнью адказнасць за выкананіе прынятых рашэнняў. Мы павінны штодзённа займацца пытаннямі выкананія планаў развіцця народнай гаспадаркі і бюджетаў вобласці, горада, раёна, падзешаўлення кошту і павышэння якасці будаўніцтва жылля, пытаннямі далейшага развіцця прамысловасці, работы калгасаў і саўгасаў, бытавога аблугуўвання насельніцтва.

У справа з дакладом ЦК КПБ і у виступленнях раду делегатаў з'езда крытыкавалася работа Савета Міністраў, саўнагаса, Дзяржплана, раду міністэрстваў і рэспубліканскіх ведамстваў. Крытыка гэтая спрападлівай. Савет Міністраў прымае меры да ліквідацыі недахопаў у сваёй работе, да падшэвешчаніяў дзеянасці міністэрстваў і рэспубліканскіх ведамстваў.

XXI з'езд КПСС распрацаваў ведучую праграму камуністычнага будаўніцтва. Ажыццяўленне яе патрабуе ад работнікаў савецкіх органаў далейшага ўдасканалення стылю і метадаў кіраўніцтва, спрощэння структуры, скасавання лішніх звеняў, паліпшэння метадаў арганізацарскай і культурна-выхадзячай работы гушчыні народу.